

WAGNER, E., 1964. - Die Gattung *Stagonomus* GORSKI 1852 (Hem. Heter., Pentatomi-
dae). Deutsch. Entomol. Zeitschr. N.F. Bd 11, H.I/II, Berlin, pp. 1-10.

WAGNER, E., 1966. - Die Tierwelt Deutschlands u. verangrenzenden Meeressteile. 54
Teil. Wanzen oder Heteropteren. I. Pentatomorpha, Iena, 235 pp.

4. M. M. ROUARD présente trois coléoptères intéressants pour la faune belge.

Buprestidae:

Aphanisticus pusillus OL.: De Panne (W.VI.); "Westhoek", 20.VI.1983, enfui dans le
sable.

Bostrychidae:

Bostrychus capucinus L.: Chimay (Ht), "Bois Robert", 3.VI.1985.

Cerambycidae:

Grammoptera variegata GERM.: De Panne (W.VI.), "Westhoek", 24.VI.1984.

5. In naam van dhr R. BOSMANS, verontschuldigd, doet de secretaris de volgende
mededeling.

Yola bicarinata (LATREILLE), een
nieuwe waterkever voor de Belgische
fauna (Coleoptera: Dytiscidae:
Hydroporinae)

door R. BOSMANS^o & G. KEIRENS^o

Tussen de waterkevers van de collectie BOOSTEN, die ons ter determinatie werd
overhandigd, troffen we een exemplaar aan van *Yola bicarinata*. Deze nog nooit eerder in
België vastgestelde waterkever werd verzameld te Boom (prov. Antwerpen) op 19.V. 1973.

^o Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud, K.L. Ledeganck-
straat 35, 9000 Gent.

Yola bicarinata is een meer zuidelijke soort, voorkomend in westelijk mediterraan en
centraal Europa (SCHAEFLEIN, 1971). Deze laatste auteur vermeldt dat de soort ook in
België zou voorkomen. Dit is waarschijnlijk veroorzaakt doordat VAN DORSSELAER
(1957) ze in zijn catalogus van de Belgische Dytiscidae als een mogelijke soort voor België
vermeldt, vermits hij gegevens kent uit Nederland en Frankrijk. Uit Nederland is *Yola*
bicarinata bekend van Noord-Holland en Noord-Brabant (DROST & SCHREYER 1978).

De soort bewoont ondiepe, langzaam stromende wateren op zand- of kiezel-grond. Te
Boom werd ze echter aangetroffen in een oude kleiput (BOOSTEN, mond. med.), wat
helemaal niet in overeenstemming is met het typisch habitat. De auteurs wensen de heer
BOOSTEN te bedanken voor het ter beschikking stellen van zijn collectie.

Literatuur

DORSSELAER R. VAN 1957. Catalogue des Coléoptères de Belgique IV. Dytiscidae
(Adephaga, Caraboidea). Brussel, Soc. r. ent. Belg., 1-31.

DROST B. & SCHREYER 1978. Waterkevertabel. Jeugdbondsuitgeverij, Zeist & 's
Graveland, 222 pp.

SCHAEFLEIN H. 1971. Fam. Dytiscidae. In: FREUDE H, HARDE K.W. & LOHSE G.A.,
Die Käfer Mitteleuropas 3: 16-89. GOECKE & EVERS, Krefeld.

6. In naam van Dhr R. SEGERS, doet de secretaris de volgende mededeling.

Coleopterologische mededelingen van het
laboratorium voor Oecologie der Dieren,
Zoogeografie en Natuurbehoud. XIII.

Nieuwe en zeldzame soorten voor de
Belgische fauna
(Coleoptera, Staphylinidae)

door R. SEGERS

Inleiding

Bij het uittesten van een nieuwe bemonsteringstechniek voor oeversoorten langs de
Belgische kust en -polders, werden, op een totaal van 71 species, 2 nieuwe soorten voor de
Belgische fauna waargenomen. Daarnaast omvat de soortenlijst nog 8 herontdekkingen,
en enkele weinig gemelde soorten.

Voor een overzicht van de gebruikte techniek en biologisch-fysische parameters van de monsterplaatsen verwijzen we naar DESENDER & SEGERS (in druk). Hierna volgen enkel de faunistische gegevens met betrekking tot de Staphylinidae.

Localiteiten:

- Oostende (Halve Maan): vrijwel onbegroeid slik.
- Sint-Joris: oever van recente zandwinningsputten.
- Gistel: oever van recente zandwinningsputten.

Data: begin mei en begin juli 1983.

Collectie: Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud, K.L. Ledeganckstraat 35, 9000 Gent.

Nomenclatuur: FREUDE, HARDE, LOHSE (1964 en 1974).

Aangetroffen soorten:

Te Oostende:

Achenium depressum, *Atheta clientula*, *Athela marina*, *Ilyobates subopacus*, *Omalius caesum*, *Oxytelus sculpturatus*, *Platystethus nodifrons*, *Trogophloeus bilineatus*, *Trogophloeus corticinus*.

Te Sint-Joris:

I: *Amischa analis*, *Bledius spectabilis*, *Brachyusa concolor*, *Gnypeta carbonaria*, *Lathrobium ripicola*, *Oxypoda lividipennis*, *Oxytelus inustus*, *Philonthus quisquiliarius*, *Platystethus alutaceus*, *P. arenarius*, *P. nodifrons*, *P. cornutus*, *Stenus boops*, *S. canaliculatus*, *S. rogeri*, *Tachyusa coarctata*, *Trogophloeus bilineatus*, *T. corticinus*, *T. foveolatus*, *T. gracilis*, *T. heydenreichi*, *T. pusillus*, *T. subtilicornis* Belg. n. sp.

II: *Amischa analis*, *Atheta clientula*, *A. fungi*, *A. marina*, *A. rudiventris*, *Bledius fracticornis*, *B. germanicus*, *B. spectabilis*, *Brachyusa concolor*, *Dinaraea angustula*, *Gabrieus subnigritulus*, *G. trossulus*, *Gnypeta carbonaria*, *Oxytelus rugosus*, *O. sculpturatus*, *Philonthus fumarius*, *P. fuscipennis*, *P. quisquiliarius*, *P. varius*, *Platystethus alutaceus*, *P. nodifrons*, *P. cornutus*, *Stenus bipunctatus*, *S. boops*, *S. canaliculatus*, *S. pusillus*, *S. rogeri*, *Tachyporus chrysomelinus*, *Tachyusa atra*, *T. coarctata*, *T. constricta*, *Trogophloeus bilineatus*, *T. corticinus*, *T. foveolatus*.

Te Gistel:

I: *Amischa analis*, *A. forcipata*, *A. soror*, *Atheta fungi*, *Bledius germanicus*, *Gabrieus pennatus*, *G. subnigritulus*, *Gnypeta carbonaria*, *Oxypoda brachyptera*, *Oxytelus tetracaratus*, *Philonthus fumarius*, *P. quisquiliarius*, *Platystethus cornutus*, *P. nodifrons*, *Quedius nigriceps*, *Stenus canaliculatus*, *S. fulvicornis*, *Tachinus rufipes*, *Tachyporus chrysomelinus*, *T. hypnorum*, *T. nitidulus*, *Trogophloeus bilineatus*, *T. corticinus*, *T. elongatulus*, *T. foveolatus*, *T. ganglbaueri* Belg. n. sp., *T. gracilis*, *T. pusillus*, *Xantholinus longiventris*.

II: *Aloconota gregaria*, *Amischa analis*, *Atheta clientula*, *A. fungi*, *A. luridipennis*, *Bledius spectabilis*, *Gabrieus pennatus*, *G. subnigritulus*, *Gnypeta carbonaria*, *Philonthus*

quisquiliarius, *P. varius*, *Platystethus alutaceus*, *P. cornutus*, *P. nodifrons*, *Stenus bipunctatus*, *S. boops*, *S. canaliculatus*, *Tachyporus nitidulus*, *T. obtusus*, *Trogophloeus bilineatus*, *T. corticinus*, *T. foveolatus*, *T. ganglbaueri* Belg. n. sp., *T. gracilis*, *Xantholinus longiventris*.
(Opm. 4 *Atheta* ssp. werden niet nader bepaald te Sint-Joris en Gistel).

Bespreking

1. Het genus *Trogophloeus* MANNH. is in onze vangsten vertegenwoordigd met maar liefst 9 soorten, waarvan er twee nieuw zijn voor de Belgische fauna (cf. literatuurgegevens):
  - *T. ganglbaueri* BERNH. (Gistel, 2 mann. op 3.5.1983), een in midden-Europa halofiele soort (FREUDE, 1964; SMETANA, 1964).
  - *T. subtilicornis* ROUB. (Sint-Joris, 1 mann. op 2.5.1983), een soort die wellicht zelden van de zeer algemene *T. corticinus* (GRAV.) onderscheiden wordt (FREUDE, 1964), maar zeer eenduidig met behulp van de uitgeprepareerde aedeagus kan herkend worden.
 Het samen voorkomen van verschillende soorten van het geslacht is eerder regel dan uitzondering.
2. Enkele soorten werden gedurende deze eeuw niet meer in de literatuur vermeld:
  - *Achenium depressum* (GRAV.): Geciteerd in de catalogi van TENNSTEDT (1862) en DONCKIER DE DONCEEL (1879), zonder nauwkeurige vindplaats. Te Oostende troffen we meerdere ex. aan, die zich uit het losse zand gemakkelijk lieten uitspoelen. Eén ex. bevondt zich op het slik. Wellicht gaat het hier om een (sterk bedreigde) restpopulatie.
  - *Atheta clientula* (ER.): Ploegsteert (LETHIERRY, 1872).
 Zowel te Sint-Joris als Gistel en Oostende werden ex. gevangen.
  - *Oxypoda brachyptera* STEPH.: Ixelles (DONCKIER DE DONCEEL, 1882).
 Eén wijfje te Gistel. Ook in het verdere binnenland vonden we deze soort terug tijdens andere staalnamen (o.a.) Erpe-Mere, Galmaarden, Poeke en Hertsberge, 1981.
  - *Tachyusa coarctata* ER.: Deze slechts door de catalogi van TENNSTEDT (1862) en DONCKIER DE DONCEEL (1879) geciteerde soort is gemakkelijk herkenbaar en waarschijnlijk ruimer verspreid. Naast onze waarneming te Sint-Joris (1 mann., 2 w.) troffen we ze ook aan op een russengrasland te Smeerebbe (1982) en vrij massaal aan een natte oever van de Ourthe te Noiseux (mei 1985).
3. Faunistisch interessant zijn verder nog:
  - *Trogophloeus heydenreichi* L. BENICK: slechts vermeld te Koersel (VANHERCKE e.a., 1980). We troffen 1 wijfje aan te Sint-Joris. De soort komt in Duitsland uitsluitend voor op zandige, begroeide oevers vlakbij het water, die voorzien zijn van een modderlaagje (BENICK, 1939).
  - *Atheta marina* (MULS;REY): een halofiele soort die voorheen nog te Lillo en Zandvliet (ROELOFS, 1933) werd waargenomen.
  - *Bledius spectabilis* KR.: Sint-Jan-in-Eremo (FAGEL, 1948); Zelzate (FAGEL, 1949). We vonden zelf deze soort eveneens in het Zwin op 6.VII.1983, (1 mann.).

- *Bledius germanicus* WAGN.: gemeld van Sint-Jan-in-Eremo (FAGEL, 1949). Halofiel, evenals de vorige soort.
4. Algemeen kunnen we stellen dat de onderzochte oevers populaties van kleine Staphylinidae (tot zelfs 1.3 mm) herbergen, die alle hygroofiel en de meeste op zijn minst halotolerant zijn. door hun levenswijze -in zachte substraten actief gangen graven, als *Trogophloeus* en *Bledius* spp., of het zich ophouden in krimpscheuren langs de oevers-onttrekken zij zich aan ons oog en bieden, mits een aangepaste vangtechniek, blijkbaar nog vele verrassingen.

Literatuur

- BENICK, L., 1939. - Uber *Trogophloeus heidenreichi* L. BCK. (Col., Staph.). Entomol. Bl. 35, 2, 95-97.
- DESENDER, K. & SEGERS, R., 1985. - A simple device and technique for quantitative sampling of riparian beetle populations with some Carabid and Staphylinid abundance estimates on different riparian habitats. (Coleoptera). Rev. Ecol. Biol. Sol., 22 (4): 497-506.
- DONCKIER DE DONCEEL, Ch., 1879. - Révision du Catalogue des Staphylinides de la Faune Belge. Anns Soc. Ent. Belg. 22, 70-113.
- DONCKIER DE DONCEEL, Ch., 1882. - Quatrièmes addenda à la faune des Coléoptères de Belgique. Anns Soc. Ent. Belg. 32, XXXI-XXXIII.
- FAGEL, G., 1948. - Communications. Anns Soc. Ent. Belg. 84, 142-143.
- FAGEL, G., 1949. - Contribution à la connaissance des Coléoptères de Belgique. XIIIe note. Staphylinidae intéressants. Bull. Anns Soc. Ent. Belg. 85, 274-277.
- FREUDE, H., HARDE, K. & LOHSE, G., 1964. - Die Käfer Mitteleuropas. Band 4. Staphylinidae I.
- FREUDE, H., HARDE, K. & LOHSE, G., 1974. - Die Käfer Mitteleuropas. Band 5. Staphylinidae II. Pselaphidae.
- LETHIERRY, M., 1872. - Supplément au Catalogue des Coléoptères de la Faune Belge. Anns Soc. Ent. Belg. 15, LIII-LX.
- ROELOFS, J.P., 1933. - Coléoptères capturés en Belgique. Bull. Anns Soc. Ent. Belg. 73, 333-340.
- SMETANA, A., 1964. - Die Staphylinidenfauna des Moores Hajek (Soos) in Westböhmen (Col. Staph.). Acta Faun. Ent. Mus. Nat. Pragae 10, 91, 41-123.
- TENNSTEDT, M., 1862. - Catalogue des Staphyliniens. Ann. Soc. Ent. Belg. 6, 28-88.
- VANHERCKE, L., MAELFAIT, J.P. & DESENDER, K., 1980. - Beetles captured by means of a light trap. Biol. Jaarboek Dodonaea 48, 153-162.

Assemblée mensuelle du 5 février 1986 Maandelijkse vergadering van 5 februari 1986

Admissions / Toelatingen :

1. Mademoiselle B. LIBBRECHT, Bd A. Reyers 115 Bte 1, 1040 Bruxelles, est proposée par MM. G. COULON et P. GROOTAERT comme membre associé. Elle s'intéresse surtout aux Coléoptères Tenebrionidae de Belgique.
2. Dr L. DEHARVENG, Laboratoire de Zoologie, Université Paul Sabatier, 118 Route de Narbonne, F-31062 Toulouse Cedex, est proposé comme membre correspondant par MM. G. COULON et P. GROOTAERT. Le Dr L. DEHARVENG s'occupe principalement de Collemboles Neanuridae.
3. Dhr. M.R. WILSON, Commonwealth Institute of Entomology, 56 Queen's Gate, London SW7 5JR, United Kingdom, wordt op voorstel van Dhr. J. VAN STALLE en P. GROOTAERT, aangenomen als gewoon lid. Dr M.R. WILSON is specialist van Homoptera Fulgoroidea en heeft eveneens een brede interesse in Homoptera geassocieerd met landbouwgewassen.

Démission / Ontslag :

- M. P. BENOIT donne sa démission comme membre associé.

Communications / Mededelingen :

1. M. P. DESSART propose que le Conseil revoie la procédure à suivre par le comité de lecture lors du dépôt des manuscrits.
2. MM. BOOSTEN et MANNAERT présentent à tour de rôle une critique du texte légal relatif à la protection de l'entomofaune en Région Wallonne. Une discussion s'ensuit.
3. M. DEHOUSE présente une boîte à compartiments en plexiglas permettant d'une part l'hibernation d'une reine en compagnie de quelques ouvrières et simplifiant d'autre part sa réintroduction au printemps dans une ruche orpheline, tout en évitant, dans les deux opérations, l'éventuelle agressivité des ouvrières.
4. In naam van Dhr R. BOSMANS, presenteert J. VAN STALLE de volgende mededeling.